 © Mariusz Formanowicz, 2009-2026

Stanisław Formanowicz

Stanisław Formanowicz (ur. 11 kwietnia 1893 w Krobi, zm. 30 stycznia 1965 w Borzykowie) – powstaniec wielkopolski, policjant, wójt Kołaczkowa w 20-leciu międzywojennym.

Stanisław Formanowicz

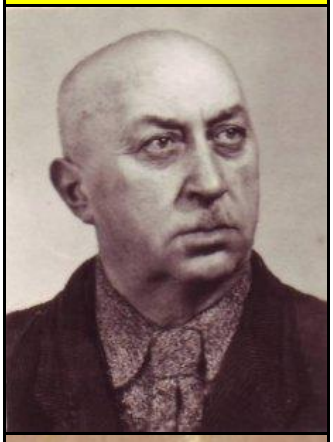

Był synem Jana Nepomucena Formanowicza i Seweryny z domu Urbańskiej. W czasie I Wojny Światowej został wcielony do armii pruskiej. Walczył w stopniu kaprala (*Gefreiter*) w kompanii moździerzy (miotaczy min). Brał udział w bitwie pod Verdun. W drugiej połowie 1918 roku został awansowany na plutonowego (*Unteroffizier*). Ranny w maju 1916 roku. We wrześniu 1918 roku leczył się w szpitalu w Marienbad Polzin[1]. Wymieniony na liście strat „Preußen 543" z dn. 1916-05-30[2].

Po powrocie do Krobi wstąpił do organizowanej na przełomie 1918 i 1919 roku kompanii powstańczej. Zweryfikowany i ujęty w spisie powstańców przechowywanym w Archiwum Państwowym w Poznaniu[3].

W okresie międzywojennym był policjantem, a później wójtem w Kołaczkowie koło Wrześni. Mieszkał wówczas w niedalekim Borzykowie. Był prezesem tamtejszego Koła Związku Weteranów Powstań Narodowych[4]. Działał także w Związku Strzeleckim[5]. Ożenił się z położną Kazimierą Warczygłową. Ich synem był Jan Stanisław Formanowicz (1928-1998).

W czasie II wojny światowej został wysiedlony do Generalnej Guberni. Mieszkał w Niemcach koło Lublina. Przez rok od 1 sierpnia 1942 do 31 lipca 1943 był inspektorem kontyngentu mięsnego w Lubelskiej Spółdzielni Zbytu Produktów Zwierzęcych[6].

Zmarł 30 stycznia 1965 w Borzykowie. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Kołaczkowie.

Uhonorowany umieszczeniem imienia i nazwiska na tablicy pamiątkowej znajdującej się w kwaterze powstańczej na cmentarzu w Środzie Wlkp.

Przypisy

[1] Pocztówki Stanisława Formanowicza z frontu I wojny światowej (zobacz)
[2] *Verlustlisten 1. Weltkrieg* [na:] http://des.genealogy.net/
[3] Archiwum Państwowe w Poznaniu, Zespół: 53/884/0 Związek Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu » Seria: 1, Zarząd Główny, Jednostka: 33, Spis Zweryfikowanych, poz. 10177.
[4] Zew Polski Zachodniej: tygodnik poświęcony idei kombatanckiej 1935.08.25 R.2 Nr34 (Dostęp: WBC)
[5] Orędownik Wrzesiński 1933.04.08 R.15 Nr42 (Dostęp: WBC)
[6] Archiwum Państwowe w Lublinie. Zespół 35/673/0/5, sygn. 80: Akta osobowe Stanisława Formanowicza.